

ברכות מט: (המשנה) עד נ: (ש6 מהסוף)

ביאורי מושגים
ריש גלותא - המנהיג הציבורי של היהודים בבל. בתקופת האמוראים הקהילה היהודית בבל הייתה מפותחת מאוד והיו ערים חשובות (כמו נהרדעא למשל) שהיהודים היוו שם רוב. ראש הגלות היה תפקיד חשוב מאוד והייתה לו עצמה רבה. היו ראשי גלויות שנחשבו צדיקים (כמו מר זוטרא שהיה בזמן רב ושמואל) והיו כאלו שזכו לביקורת.

טעמו של ר"י הגלילי:
 'במקהלות ברכו א-להים, ה'
 ממקור ישראל'
 ר"ע: משם לומדים שגם עונְּרִים
 אמרו שירה על הים.

הלכה כר"ע

למרות זאת תמיד עדיף לומר
 'נברך' ולא 'ברכו' - כדי שלא
 יוציא עצמו מהכלל!

1. לפי ר' עקיבא מי שרוצה
 יכול לומר 'המבורך'.
 2. ה'עולם' פוסק כר' ישמעאל.

משנה
כיצד מזמנים

1. ב3 - אומרים נברך.
ב10 - אומרים נברך לא-לוהינו.
 מעל 10: ר' עקיבא: הנוסח של 10 אנשים זהה לנוסח של מיליון איש.
 ר' יוסי הגלילי:
ב1000 אומרים 'נברך ה' א-להינו'.
ב10,000 אומרים 'נברך לה' א-להינו א-להי ישראל'.
ב10,000 אומרים 'נברך לה' א-להינו א-להי ישראל יושב הכרובים'.
 2. אם יש חוץ מהמזמן שיעור זימון, יכול לומר במקום 'נברך' - 'ברכו'.
נוסח אמירת 'ברכו'
 ת"ק (ר"ע): 'ברכו את ה'.
 ר' ישמעאל: 'ברכו את ה' המבורך'.

הלכות נוספות בעניין זימון
 1. אם קשה לשמוע את המזמן, ובע"ב יקפיד אם יראה שיש זימון עצמאי גדול (של 10) - רשאים להתחלק לקבוצות של 3.
 2. שלושה שהתחייבו בזימון וקדם אחד וברך לבדו - יכולים האחרים לזמן עליו למרות שכבר בירך (והזימון נחשב רק להם ולא לו).

משנה

1. מותר להתחלק בזימון רק אם בשתי הקבוצות יש את אותה רמת זימון (עד 10 - כשיש בכל קבוצה 3 ומעל 10 כשיש בכל קבוצה מעל 10).
 2. שתי חברות שאכלו באותו בית ורואות אחת את השנייה (אפילו חלקן רואים את חלקן) - יכולות להצטרף לזימון.
 3. ר' אליעזר: מברכים על יין רק אם הוא מדולל במים. **חכמים**: ניתן לברך על יין גם אם הוא נקי מתוספות.

לפי ר"א על יין חי מברכים 'פרי העץ'.

מה מחדש הסעיף הראשון:
 1. שהאיסור להתחלק מתחיל מהרגע שבו התיישבו לאכול, (עוד לפני שהתחילו).
 2. שהם נחשבים חבורה אחת גם אם כל אחד אוכל מלחם שונה.
 3. אנשים מחבורות שונות שהתחייבו בזימון יכולים להצטרף לזימון משותף.
 בתנאי שחבורתם לא זימנה עדיין.

טעמם של חכמים: גם מיין חי ניתן להכין תרופות לשתיה.

ברייתא

ר' אליעזר שמתיר ליטול ידיים בין חי מחדש שני דברים:
1. יין חי הינו מי פירות.
2. מותר להשתמש באוכל שלא לשם אכילה!

ר' אליעזר: על יין חי מברכים בורא פרי
העץ וניתן ליטול ממנו ידיים.
חכמים: דין יין חי כדין יין מדולל.

להלכה נפסק בניגוד לר"א:
1. לחם אסור לזרוק בכל מקרה - גם כאשר הוא לא נפגם מכך.
2. שאר אוכלים מותר לזרוק רק כשהם לא נפסדים מכך.